

Warszawa, dnia 5 czerwca 2017 r.

Sygn. akt VI Ka 187/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie :

Przewodniczący: SSO Maciej Schulz

Sędziowie: SO Aleksandra Mazurek

SO Beata Tymoszków (spr.)

Protokolant: p.o. protokolanta sądowego Sylwester Sykut

przy udziale prokuratora Mariusza Ejflera

po rozpoznaniu dnia 5 czerwca 2017 r.

sprawy Z. A. syna G. i M. ur. (...) w S. skazanego wyrokiem łącznym

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie

z dnia 8 września 2016 r. sygn. akt III K 510/16

zaskarżony wyrok zmienia w ten sposób, że z punktu II eliminuje wyrok opisany w punkcie 7 komparycji i w tym zakresie, na podstawie art. 572 kpk postępowanie o wydanie wyroku łącznego umarza; na podstawie art. 85 kk i art. 86 § 1 kk w zw. art. 19 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy Kodeks Karny oraz niektórych innych ustaw kary pozbawienia wolności oraz kary grzywny orzeczone wyrokami opisanymi w komparycji w punktach: 3, 5, 6, 10, 12, 13, 14 łączy i wymierza skazanemu Z. A. karę łączną 7 (siedmiu) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności oraz karę łączną grzywny w wymiarze 250 (dwustu pięćdziesięciu) stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10 złotych; na podstawie art. 577 kpk na poczet kary łącznej pozbawienia wolności zalicza skazanemu okres odbytych kar jednostkowych od dnia 9 grudnia 2015 r. do dnia 5 czerwca 2017 r.; zwalnia skazanego od uiszczenia wydatków postępowania odwoławczego obciążając nimi Skarb Państwa.

SO Aleksandra Mazurek SSO Maciej Schulz SO Beata Tymoszków

Uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie w sprawie o sygnaturze VI Ka 187/ 17

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Choć po rozpoznaniu apelacji obrońcy skazanego doszło do zmiany zaskarżonego wyroku, stało się tak nie na skutek podzielenia zawartych w niej zarzutów, lecz wobec dostrzeżenia uchybień podlegających uwzględnieniu z urzędu.

Mimo bowiem, że skarżący kwestionował wyłącznie wymiar orzeczonych łącznych kar pozbawienia wolności i grzywny, w dacie orzekania przez sąd odwoławczy pojawiła się nowa okoliczność, nakazująca na nowo określić realny zbieg przestępstw, za które kary te mogą być orzeczone.

Na wstępie trzeba zauważyć, że Sąd Rejonowy właściwie umorzył postępowanie co do wydania wyroku łącznego w odniesieniu do wyroków skazujących, opisanych w punktach: 1, 2, 4, 8,9,11. Prawdłowo także uznał, że zachodzą

formalne warunki do objęcia wyrokiem łącznym kar wymierzonych w pozostałych orzeczeniach opisanych w komparycji i wykonał wytyczne zawarte w wyroku Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie z dnia 6 lipca 2016r. Wśród tych pozostałych wyroków, do których odnosi się rozstrzygnięcie z punktu II znajdował się również wyrok Sądu Rejonowego w Zielonej Górze z dnia 12 października 2012r. wydany w sprawie II K 876/12, którym wymierzono Z. A. karę 10 miesięcy pozbawienia wolności, warunkowo zawieszając jej wykonanie na okres próby lat 4. Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 27 października 2012r. (punkt 7), co oznacza, że okres próby oraz 6 – cio miesięczny termin do ewentualnego zarządzenia wykonania kary, o jakim mowa w art. 75 § 4 k.k. upłynął z dniem 27 kwietnia 2017r. Skoro przed tą datą nie doszło do prawomocnego „zarządzenia wykonania kary” (także poprzez objęcie jej rozstrzygnięciem o karze łącznej, zawartym w wyroku łącznym) należy uznać, że zachodzi sytuacja opisana w art. 76 § 1 k.k. czyli doszło do zatarcia skazania. Jak bowiem wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 13 lutego 2015r. (sygn. II K 194/14) przepis art. 76 § 1 KK stanowi lex specialis w stosunku do art. 108 KK. Jeżeli zatem nie doszło do zarządzenia wykonania kary, a sprawca, czy to w okresie próby, czy też kolejnych 6 miesięcy popełnił ponownie przestępstwo, fakt ten nie stoi na przeszkodzie zatarciu skazania. Natomiast skazanie, które przed datą wydania prawomocnego wyroku łącznego, uległo zatarciu z mocy prawa, nie może w ogóle być brane pod uwagę przy wydawaniu tegoż wyroku. Z tych powodów należało z rozstrzygnięcia opisanego w punkcie II części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku wyeliminować omówiony wyżej wyrok z punktu 7 komparycji i w tym zakresie postępowanie umorzyć, a tym samym połączyć jedynie kary wymierzone wyrokami skazującymi opisanymi w punktach 3, 5, 6, 10,12,13,14 komparycji.

Przechodząc do wymiaru kar łącznych, a więc do zagadnień poruszonych w apelacji stwierdzić trzeba, że brak było podstaw do zastosowania przy ich orzekaniu zasady absorpcji. Na wstępie podkreślić należy, czemu wielokrotnie Sąd Okręgowy dawał już wcześniej wyraz, że instytucja wyroku łącznego nie służy poprawieniu sytuacji procesowej skazanego poprzez swoistą modyfikację prawomocne orzeczonych kar, lecz jej uporządkowaniu. Nie może też prowadzić do „premiowania” sprawców wielokrotnie naruszających porządek prawny, przy stosowaniu zasady absorpcji zawsze tam, gdy zachodzi wielość skazań za taki sam rodzajowo czyn. Nadto, o ile negatywne zachowanie skazanego w zakładzie karnym może dowodzić braku postępów w jego resocjalizacji, a tym samym rzutować na wymiar kary łącznej, o tyle zachowanie właściwie, poprawne, a więc takie, do jakiego skazany jest obligowany – dla wymiaru kary pozostaje obojętne. Dopiero szczególnie pozytywna opinia o skazanym, będące wynikiem jego ponadprzeciętnej pozytywnej aktywności, daje asumpt do rozważań o możliwości jego łagodniejszego traktowania. Tym samym więc opisane w apelacji zachowanie takie jak: naprawienie szkody czy kontakt z kuratorem, do którego przecież Z. A. był zobowiązany, a którego nie podjęcie rodziłoby dlań negatywne konsekwencje (np. zarządzenie wykonania kary), nie mogą skutkować łagodzeniem orzeczonych kar łącznych.

Co się tyczy postawy skazanego podczas odbywania kary, która zasługiwać powinna na szczególną „premię” w postaci niższej kary, tezie skarżącego przeczy treść aktualnej opinii o Z. A. (k. 421). Wynika z niej, że obecnie skazany nie angażuje się w proces resocjalizacji. Był też wprawdzie kilkakrotnie nagradzany, ale także karany regulaminowo, zaś stopień przestrzegania rzez niego dyscypliny ocenia się jako „zadawalający”. Zaznaczono również, że krytyczny stosunek skazanego do popełnionych uprzednio przestępstw stanowi raczej wyraz niezadowolenia z niedogodności związanych z odbywaniem kary w zakładzie karnym, niż faktycznej skruchy, żalu i zrozumienia swoich błędów. W opinii tej nie przywołano więc takich faktów, które – uwzględniając powyższe rozważania – świadczyłyby o ponadprzeciętnym pozytywnym postępowaniu skazanego.

Sąd Okręgowy miał natomiast na uwadze, podobnie jak sąd I instancji, związek czasowy i przedmiotowy przestępstw popełnionych przez Z. A., czemu dal wyraz w kształtowaniu kar łącznych. Suma orzeczonych kar pozbawienia wolności, połączonych przez Sąd Rejonowy wynosiła 10 lat i 2 miesiące (przy uwzględnieniu skazania wyrokiem opisanym w punkcie 7), a Sąd wymierzył karę 8 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, czyli niemal o 1/3 niższą (przy najwyższej z kar jednostkowych w rozmiarze lat 3). Zastosowanie zasady absorpcji prowadziło zaś w istocie do pozostawienia poza jakąkolwiek dolegliwością pozostałych przestępstw, w tym również – z art. 177 § 2 k.k. w zw. z art. 178 a § 1 kk. Stosując, proporcjonalnie, tę samą zasadę asperacji kar, sąd odwoławczy po wyeliminowaniu wyroku z punktu 7) (gdzie karę pozbawienia wolności warunkowo zawieszono), na nowo ukształtował kary łączne pozbawienia wolności i grzywny. Sąd w konsekwencji wymierzył skazanemu karę 7 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, a więc

o 2 lata niższą od sumy kar jednostkowych, podlegających realnemu wykonaniu. Jeśli uwzględnić, że obejmuje ona karę trzech lat pozbawienia wolności, wymierzoną wyrokiem opisanym w punkcie 12) w sprawie II 1265/12, która przedmiotowo w żaden sposób nie łączy się z pozostałymi (dotyczy skazania za występki z art. 177 § 2 k.k.), faktycznie za przestępstwa kwalifikowane z art. 286 § 1 k.k. Z. A. wymierzono by karę 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, przy najwyższej z kar jednostkowych ukształtowanej na dwa lata (wyrok w sprawie II K 292/12 – punkt 5). Sąd nie znalazł podstaw do dalszego łagodzenia tej kary w szczególności przez zastosowanie zasady absorpcji, gdyż w praktyce poza represją karną pozostawiłoby to część zachowań Z. A., opisanych w sześciu wyrokach skazujących za występki z art. 286 § 1 k.k. Skoro tylko za jedno z tych przestępstw wymierzono mu karę 2 lat pobawienia wolności to zasadnym jest wniosek, że gdyby wszystkie te przestępstwa podlegały osądowi w jednej sprawie, uwzględniając również wcześniejszą karalność skazanego i jego niepoprawność, orzeczono by wobec niego również karę w rozmiarze 4 lat i sześciu miesięcy pozbawienia wolności.

Mając zatem powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy orzekł jak na wstępie.

SSO Maciej Schulz SSO Beata Tymoszów SSO Aleksandra Mazurek